T073 BL III (042) Trước Sau Bữa Ăn Đi Đến Nhà Khác Không Báo-Nói Về 90 Pháp Ba Dật Đề-Giới Pháp Của TỳKheo-Luật

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) l1 42-TRÖÔÙC SAU BÖÕA AÊN ÑI ÑEÁN NHAØ KHAÙC KHOÂNG BAÙO26>

254. Trong baûn Haùn cheùp thieáu hai chöõ loõa hình ñaõ ñöôïc neâu trong vaên keát giôùi laàn ñaàu. Pali: acelakassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā, cho caùc loaõ hình (nam), hay xuaát gia (ngoaïi ñaïo) nam hay xuaát gia (ngoaïi ñaïo) nöõ. Taêng kyø: Voâ y ngoaïi ñaïo vaø xuaát gia nam, nöõ. Caên baûn: Voâ y ngoaïi ñaïo, vaø caùc nam, nöõ ngoaïi ñaïo khaùc. 255. Chính xaùc, giaûi thích töø loõa hình trong giôùi vaên. Coù leõ do ngöôøi cheùp nhaàm neân ñaûo ngöôïc thaønh giaûi thích töø ngoaïi ñaïo. 26l. Ba-tö-ba-la-xaø . phieân aâm khoâng chuaån cuûa töø Skt. parivrāja (nam), parivrājikā (nöõ); hoaëc Pali, paribbāja (paribbājikā): Ngöôøi xuaát gia, chæ caùc du syõ (nam, nöõ) ngoaïi ñaïo. Giaûi thích töø ngoaïi ñaïo trong giôùi vaên 262. Ñaây chæ chaùnh thöïc hay boà-xaø-ni. 26>. Nguõ phaàn 9: Ba-daät-ñeà 82; Taêng kyø 20, Thaäp tuïng l7, Caên baûn 4>: 8l. Pali, Paâc. 46.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) l2

A. DUYEÂN KHÔÛI Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, trong thaønh Xaù-veä coù moät tröôûng giaû haøo toäc laø baïn thaân höõu tröôùc kia cuûa Baït-nan-ñaø Thích töû, nghó: Neáu Baït-nan-ñaø Thích töû ñeán thaønh naøy, ta seõ vì Baït-nan-ñaø thieát trai cuùng döôøng chuùng Taêng. Sau ñoù, Baït-nan-ñaø Thích töû vaøo ñeán thaønh. Tröôûng giaû bieát, lieàn sai ngöôøi ñeán trong Taêng-giaø-lam môøi caùc Tyø-kheo saùng ngaøy mai thoï thöïc. Trong ñeâm aáy, tröôûng giaû söûa soaïn ñaày ñuû caùc ñoà aên thöùc uoáng ngon boå, saùng ngaøy ñeán baùo ñaõ ñeán giôø. Caùc Tyø-kheo khoaùc y, böng baùt, ñeán nhaø oâng tröôûng giaû an toïa nôi choã ngoài. Caùc Tyø-kheo baûo oâng tröôûng giaû: - Chuùng Taêng ñaõ taäp hoïp roài. Ñoà aên thöùc uoáng ñaõ söûa soaïn xong, haõy doïn ra. OÂng tröôûng giaû thöa: - Xin chö toân chôø moät laùt. Ñôïi Thích töû Baït-nan-ñaø ñeán. Caùc Tyø-kheo baûo: - Chuùng Taêng ñaõ taäp hoïp roài. Ñoà aên thöùc uoáng neáu ñaõ söûa soaïn xong, thì cöù doïn ra. Sao laïi phaûi ñôïi? Maët trôøi gaàn xeá roài. E raèng caùc Tyø-kheo thoï thöïc khoâng kòp no. Khi aáy, oâng tröôûng giaû thöa vôùi caùc Tyø-kheo: - Tröôùc ñaây, toâi coù lôøi nguyeän, neáu Thích töû Baït-nan-ñaø ñeán thaønh naày, toâi seõ vì Baït-nan-ñaø Thích töû thieát côm cuùng döôøng chuùng taêng. Vaäy xin chö toân chôø moät chuùt, ñôïi Baït-nan-ñaø. Hoâm aáy, Baït-nan-ñaø vaøo giôø tieåu thöïc laïi ñeán nhaø khaùc, maõi gaàn giöõa ngaøy môùi laïi. Khi aáy, caùc Tyø-kheo thaáy gaàn quaù giöõa ngaøy, tuy ñöôïc aên uoáng nhöng khoâng ñöôïc no laém. Trong soá caùc Tyø-kheo coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch Baït-nan-ñaø Thích töû: - Baït-nan-ñaø thích töû, sao giôø tieåu thöïc thaày laïi ñeán

nhaø khaùc, gaàn giöõa tröa môùi ñeán, khieán cho caùc Tyø-kheo thoï thöïc khoâng ñöõïc ñaày ñuû? Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân lieàn vì nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Baït-nan-ñaø Thích töû: - Vieäc oâng laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) l3

Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Baït-nan-ñaø thích töû, taïi sao giôø tieåu thöïc, oâng laïi ñeán caùc nhaø khaùc, gaàn quaù giöõa ngaøy môùi ñeán, khieán cho caùc Tyø-kheo thoï thöïc khoâng ñöõïc ñaày ñuû? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Baït-nan-ñaø roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Keû ngu si naøy, laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø keû phaïm giôùi naøy ban ñaàu. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu, chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo naøo, tröôùc ñaõ nhaän lôøi môøi, vaøo giôø tieåu thöïc264 laïi ñeán nhaø khaùc, Ba-daät-ñeà. Theá Toân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi nhö vaäy. Khi aáy, trong thaønh La-duyeät coù moät Ñaïi thaàn laø baïn thaân quen tröôùc kia cuûa Thích töû Baït- nan-ñaø. Moät hoâm vò Ñaïi thaàn kia coù ñöõïc moät soá quaû ngoït,265 lieàn sai moät ngöôøi vaø daën: - Baït-nan-ñaø Thích töû laø baïn thaân quen tröôùc kia cuûa ta. Ngöôi mang quaû naày ñeán trong Taêng-giaø-lam cho oâng aáy thaáy roài noùi roõ raèng, “Toâi vôùi oâng laø baïn cuõ. Nhôø oâng mang soá quaû naày phaân chia trong chuùng Taêng.” Ngöôøi söù kia vaâng lôøi, mang cam ñeán trong Taêng-giaø-lam, thöa vôùi caùc Tyø-kheo: - Thöa chö Ñaïi ñöùc, ñaây laø traùi caây môùi, cho Taêng. Caùc Tyø-kheo baûo: - Neáu cuùng cho chuùng Taêng thì neân chia lieàn ñi. Ngöôøi kia thöa: - Vò Ñaïi thaàn trong thaønh La-duyeät sai toâi raèng, “Ngöôi mang soá quaû naày ñeán trong Taêng-giaø-lam nhôø Thích töû Baït-nan-ñaø chia cho Taêng.” Baây giôø, caàn phaûi chôø Thích töû Baït-nan-ñaø ñeán roài seõ chia cho Taêng. Baáy giôø, Baït-nan-ñaø sau böõa aên ñaõ ñeán nhaø khaùc roài. Khi trôû veà thì ñaõ quaù giôø, khieán chuùng Taêng khoâng duøng ñöõïc soá quaû töôi aáy. Caùc Tyø-kheo nghe bieát, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch Baït-nan-ñaø: - Taïi sao sau böõa aên, laïi ñeán nhaø khaùc, quaù giôø môùi trôû laïi, khieán

264. Caùc ñoaïn sau noùi thöïc tieàn, tröôùc böõa aên. 265. Cam quaû . Nguõ phaàn: Thuïc thöïc , thöùc aên chín (traùi caây). Pali: Khādānīya, thöùc aên loaïi cöùng.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) l4

cho caùc Tyø-kheo duøng khoâng ñöõïc soá quaû môùi nhö vaäy? Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân lieàn vì nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch Baït-nan-ñaø Thích töû: -

Vieäc oâng laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Thích töû Baït-nan-ñaø, taïi sao sau khi aên xong, oâng laïi ñeán nhaø khaùc, quaù giôø môùi trôû laïi, khieán cho caùc Tyø-kheo duøng khoâng ñöôïc soá quaû môùi? Töø nay veà sau, neân noùi giôùi nhö vaày: Tyø-kheo naøo, tröôùc ñaõ nhaän lôøi môøi, tröôùc böõa aên hay sau böõa aên laïi ñeán nhaø khaùc, Ba-daät-ñeà. Theá Toân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi nhö vaäy. Baáy giôø, trong thaønh La-duyeät coù nhieàu choã thænh Taêng, nhöng caùc Tyø-kheo e sôï, khoâng daùm nhaän lôøi thænh vaøo thaønh. Baïch Phaät. Phaät daïy: - Töø nay veà sau cho pheùp caùc Tyø-kheo baùo cho nhau ñeå vaøo thaønh. Tyø-kheo khoâng bieát neân baùo cho ai. Phaät daïy: - Neân baùo cho Tyø-kheo. Neáu ôû moät mình trong phoøng thì baùo cho vò Tyø-kheo phoøng gaàn. Töø nay veà sau, neân noùi giôùi nhö vaày: Tyø-kheo naøo, tröôùc ñaõ nhaän lôøi môøi, tröôùc böõa aên hay sau böõa aên laïi ñeán nhaø khaùc maø khoâng baùo, Ba-daät-ñeà. Theá Toân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi nhö vaäy. Baáy giôø, coù Tyø-kheo beänh, tröôùc ñoù baûo nhaø ñaøn-vieät naáu canh, naáu chaùo, naáu côm; vò aáy e sôï, khoâng daùm vaøo thaønh, ngaïi phaïm sau böõa aên maø ñeán nhaø khaùc. Baïch Phaät, Phaät daïy: - Cho pheùp Tyø-kheo beänh, khoâng baùo, ñöôïc vaøo thaønh. Töø nay, neân noùi giôùi nhö vaày: Tyø-kheo naøo, tröôùc ñaõ nhaän lôøi môøi, tröôùc böõa aên hay sau böõa aên laïi ñeán nhaø khaùc maø khoâng baùo cho Tyø-kheo khaùc, tröø tröôøng hôïp ñaëc bieät, Ba-daät-ñeà. Tröø tröôøng hôïp ñaëc bieät laø khi beänh. Theá Toân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi nhö vaäy. Baáy giôø, thôøi gian may y ñaõ ñeán. Caùc Tyø-kheo caàn nhöõng thöù nhö noài lôùn, noài nhoû, bình, thìa, baùt, buùa, cheùn, chaäu, baùt nhoû, aám, giaây phôi, ñoà treo y, y-ni-dieân-ñaø, vaûi loâng. Caùc Tyø-kheo vì e sôï, neân khoâng daùm vaøo thaønh, ngaïi phaïm khoâng baùo maø vaøo thoân. Ñöùc Phaät daïy:

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) l5

- Töø nay veà sau cho pheùp caùc Tyø-kheo khi may y, khoâng baùo ñöôïc vaøo thoân. Töø nay trôû ñi neân noùi giôùi nhö vaày: Tyø-kheo naøo, tröôùc ñaõ nhaän lôøi môøi, tröôùc böõa aên hay sau böõa aên laïi ñeán nhaø khaùc maø khoâng baùo cho Tyø-kheo khaùc, tröø tröôøng hôïp ñaëc bieät, Ba-daät-ñeà. Tröø tröôøng hôïp ñaëc bieät laø khi beänh, thôøi gian may y. Theá Toân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi nhö vaäy. Baáy giôø, thôøi gian thí y ñaõ ñeán. Hoaëc coù choã ñaõ ñöôïc thí y, coù choã ñang tìm caàu. Caùc Tyø-kheo kia e sôï khoâng daùm vaøo thaønh, lo ngaïi phaïm khoâng baùo maø vaøo thaønh. Ñöùc Phaät daïy: - Töø nay veà sau, thôøi gian thí y cho pheùp caùc Tyø-kheo khoâng baùo vaãn ñöôïc pheùp vaøo thaønh. Töø nay trôû ñi neân noùi giôùi nhö vaày: Tyø-kheo naøo, tröôùc ñaõ nhaän lôøi môøi, tröôùc böõa aên hay sau böõa aên laïi ñeán nhaø khaùc maø khoâng baùo cho Tyø-kheo khaùc,266 tröø tröôøng hôïp ñaëc bieät, Ba-daät-ñeà. Tröø tröôøng hôïp ñaëc bieät laø khi beänh, thôøi gian may y. Ñoù laø nhöõng tröôøng hôïp ñaëc bieät. B. GIÔÙI TÖÔÙNG Tyø-kheo: Nghóa nhö treân. Tröôùc böõa aên: Töø bình minh xuaát hieän, ñeán khi aên. Sau böõa aên: Töø khi aên cho ñeán giöõa ngaøy267. Nhaø: Nôi coù nam nöõ cö truù. Caùc Tyø-kheo khaùc: Nhöõng ngöôøi soáng chung ñoàng trong moät cöông giôùi. Beänh: Nhö treân

ñaõ noùi. Thôøi gian may y: Sau töï töù, khoâng thoï y Ca-thi-na thì moät thaùng, coù thoï y Ca-thi-na thì naêm thaùng. Ngoaøi ra nhöõng khi khuyeán hoùa cuùng thöùc aên keå caû thí y, cuõng thuoäc veà thôøi gian thí y. Neáu Tyø-kheo naøo baùo ñeán thoân maø giöõa ñöôøng trôû laïi, thôøi lôøi baùo tröôùc khoâng coøn giaù trò; neáu muoán ñi nöõa, thì phaûi baùo trôû laïi. Neáu Tyø-kheo naøo baùo ñeán trong thoân maø khoâng ñeán choã ñaõ baùo ñoù, laïi ñeán nhaø khaùc, thì lôøi baùo tröôùc khoâng coøn giaù trò; neáu muoán ñeán ñoù thì phaûi baùo trôû laïi môùi ñöôïc ñi. Neáu baùo ñeán nhaø baïch y maø laïi ñeán nôi nhaø kho vaø tuï laïc hay

266. Nguõ phaàn: Khoâng baùo cho Tyø-kheo ôû gaàn. Neáu khoâng coù Tyø-kheo gaàn ñoù ñeå baùo, khoâng phaïm 267. Thöïc haäu . Taêng kyø: aên xong roài, vaãn coøn sôùm, goïi laø thöïc haäu. Thaäp tuïng: Trung tieàn trung haäu , tröôùc vaø sau giöõa tröa.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) l>l

phoøng bieân;268 hoaëc ñeán Taêng-giaø-lam cuûa Tyø-kheo-ni hay ñeán nhaø baïch y roài veà lieàn cuõng maát ñi lôøi baùo tröôùc; phaûi baùo trôû laïi môùi ñöôïc ñi. Neáu Tyø-kheo ñaõ nhaän lôøi môøi roài tröôùc böõa aên hay sau böõa aên ñeán nhaø khaùc, maø khoâng baùo cho Tyø-kheo ñeå vaøo thoân, tröø tröôøng hôïp ñaëc bieät, Ba-daät-ñeà. Moät chaân trong cöûa, moät chaân ngoaøi cöûa, phöông tieän trang nghieâm, muoán ñi maø khoâng ñi, taát caû ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni, Ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät- kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Khi beänh, thôøi gian may y, thôøi gian thí y, ñaõ baùo cho Tyø-kheo khaùc; hoaëc khoâng coù Tyø-kheo, khoâng baùo;269 ñeán nôi nhaø kho, tuï laïc, phoøng bieân; hoaëc ñeán Taêng-giaø-lam cuûa Tyø-kheo, ñeán daën nhaø baïch y ñöôïc daën baùo; hoaëc nôi nhieàu nhaø, traûi toïa cuï, thænh Tyø-kheo; hoaëc bò theá löïc eùp buoäc; hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn, thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.